

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Живопис	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	Семестри	1

Академічний живопис
навчальний рік 2022 — 2023
01 вересня — 14 грудня

Викладачі	Станичнов Олег Олегович, старший викладач кафедри «Живопису»
E-mail, тел.	artstan3@gmail.com, +380958402359
Заняття	Мультимедійний дизайн 2 курс (групи 1,2,3). Вівторок з 9.50 – по 12.20, з 13.00 – по 15.30 (2 та 3 група); Середа з 9.50 – по 12.20 (1 група). Дистанційно.
Консультації	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи, Telegram за номером телефону +380958402359(тільки у робочі дні до 18-00)
Адреса	вул. Мистецтв 8
Телефон	(057) 706-02-81 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи, Viber, Telegram (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (Академічний живопис);
- 2) в полі тексту листа позначити курс, групу, ПІ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище – завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Академічний живопис» є певний обсяг знань з академічного рисунку, пластичної анатомії, кольорознавства, техніки і технології живопису. Обов'язковим є достатній рівень навичок малювання замальовок та начерків з натури портрету людини, постаті фігури, пейзажу, натюрмарту графічними матеріалами. Також має бути достатній рівень етюдного досвіду живописних портретів, пейзажів та натюрмортів.

Студент отримує повну підтримку у створенні художніх робіт, оскільки академія забезпечує натюрмортним фондом, а викладач забезпечує якість академічних постановок, що є обов'язковим у дисципліні задля проведення якісної практичної роботи.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Демонстрація та аналіз матеріалу за допомогою взірців живописних робіт з методичного фонду академії. Ознайомлення студентів та застосування додаткової літератури з дисципліни :

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

1. Анорічева-Єрьомка А. І. Академічний живопис: навч. посіб./ А. І. Анорічева-Єрьомка. Харків, Колорит, 2009, – 210 с.
2. Вергун, Н. І. Народний художник України Наталя Вергун. Живопис. Малюнок: альбом / Н. І. Вергун. Харк. худож. музей, Харк. орг. Нац. спілки худож. України. Харків. 2008. – 63 с.
3. Жердзіцький В. Є. Живопис. Техніка і технологія: навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.Є. Жердзіцький. Харків. : [б. и.], 2006. – 331 с.
4. Йоганнес Іттен Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах / Іттен Йоганнес. Київ ArtHuss., 2021. – 136 с.
5. Кафедра живопису ХДАДМ: традиції та сучасність/ Painting sub-department of Kharkiv state academy of design and arts: traditions and modern life / упоряд.: М. І. Деркач, В. Ю. Гальченко ; редкол.: В. Л. Ганоцький та ін. ; Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв, Ф-т образотвор. мистецтва. - Харків : ХДАДМ, 2015. – 239 с.
6. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти. Малюнок. Живопис аквареллю. Тематична композиція: навч. посіб./ М. А. Кириченко, І. М. Кириченко. Київ Вища школа., 2002. – 186 с.
7. Лильо-Откович З. Український пейзажний живопис XIX - початку XX сторіччя: [альбом] / З. Лильо-Откович. - К. : Балтія-Друк, 2007. – 119 с.
8. Сковронський В. М. Технологія живопису та декоративно-прикладного мистецтва : навч. посіб. / В. М. Сковронський. Київ. КНУКіМ, 2007. – 207 с
9. Соколюк Л. Д. Михайло Бойчук та його концепція розвитку українського мистецтва (перша третина XX ст.): автореф. дис. на здоб. наук. ступ. д-ра мистецтвознавства. 17.00.05 / Л. Д. Соколюк ; НАН України Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України. - К., 2004. – 36 с.
10. Станичнов О. О. Живописний польський портрет як пластичний образ доби модерну: монографія / О. О. Станичнов. Харків, Вид. О. Савчук, 2017, – 199 с.
11. Харківщина мистецька. Історія, традиції, сучасність, 1938-2008: живопис, графіка, скульптура, прикладне мистецтво, сценографія, дизайн середовища: / упоряд. О. Денисенко та ін. ; голов. ред. В. Ковтун ; Харківська організація Національної спілки художників України. – Харків, : Харківська кн. фабрика «Глобус», 2008. - 391 с.
12. Чурсіна В. І. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Академічний живопис» для студентів 1- 4 курсів спеціальності 022 «дизайн» (галузь знань 02 «культура і мистецтво»)/ В. І. Чурсіна. Харків, ХДАДМ, 2014, – 22 с

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Виконання завдань дисципліни «Академічний живопис», студентами 1-го курсу 1 семестру факультету «Дизайн», професійне спрямування: «Мультимедійний дизайн», які поділені на 2 модулі потребують наступні матеріали: папір, акварель, гуаш, планшет 40x50 тощо.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

«Академічний живопис» являє собою цілісну структуру, яка утворює ланцюг завдань, від простого до складного, які тривають цілий семестр, здійснюючи основну задачу вищої художньої школи – підготовку кваліфікованих фахівців в області дизайну. На 2 – ому курсі студенти знайомляться із вивченням складного натюрморту, тому **Метою** практичної дисципліни «Академічний живопис» є набуття живописного досвіду у трактовці форми у середовищі.

Завдання дисципліни полягає у вирішенні на високому рівні творчої задачі живописної трактовки натури, надбання професійних знань та практичних навичок. Головною вимогою у процесі вивчення дисципліни на 1 – ому курсі є набуття практичних навичок техніки акварельного та гуашевого живопису, що дає змогу створювати матеріальний світ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- закономірності створення кольоротонального короткочасного етюд-пошуку;
- закономірності побудови композиційно-графічного рішення;
- закономірності виконання прописки колірних відношень з урахуванням загальної колористичної побудови;
- засоби узагальнення та підпорядкування елементів загальному рішенню;
- закономірності передачі живописними засобами матеріальності і фактури предметів;
- закономірності користування живописним акварельної, гуашевої техніки і технології при виконанні з натури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- грамотно використовувати можливості живописного матеріалу і техніки для створення емоційного художнього образу;
- за допомогою кольору передати об'єм, кольорову гаму, кольорово — фактурні поверхні, що створюють матеріальний світ, перетворювати живі спостереження в художні образи;
- виразними засобами передати основні риси натюрморту,
- komponувати у форматі,
- створювати реальне сприймання предмету.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

«Академічний живопис» - є однією з найважливіших фундаментальних дисциплін, що виховують творче мислення, ідейно-естетичні погляди, які сприяють придбанню професійної майстерності, що необхідно для створення оригінальних за формою та змістом художніх творів.

1 КУРС

1 семестр містить:

1 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання :

Завдання 1. Короткочасне завдання «Не складний етюд натюрморту» у неглибокому просторі, яке спрямоване на композиційне, пластичне, кольоротональне рішення.

Завдання 2. « Не Складний натюрморт з предметів побуту», стилізація.

2 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання :

Завдання 1. «Складний натюрморт з предметів побуту».

Завдання 2. «Складний натюрморт з предметів побуту у холодній гамі»

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Метод повідомлення нових знань — практична робота в процесі виконання завдань.

Основна форма вивчення курсу — творча робота при виконанні живописного натюрморту, згідно учбового плану.

Мета запропонованих завдань — навчитися бачити великі та гармонійні кольорово-тональні відношення в академічній постановці з пошуком розвитку кольору та виявленням кольорової контрастної пари в головному.

Вивчення відбувається за принципом послідовного ускладнення учбових задач.

Розвиток у процесі навчання здійснюється за рахунок спілкування між студентами та викладачем, що є запорукою позитивного результату.

Основними дидактичними принципами, покладеними в основу викладання дисципліни є:

- головний принцип навчання – від простого до складного;
- виконання необмеженої кількості етюдів натюрмортів, заради набуття живописного досвіду;
- усвідомлення матеріалу через методичні взірці;
- систематична робота над особистісним розвитком студентів.

За термін навчання студенти мають працювати з поставленою задачею викладача дисципліни, з рекомендаціями та консультаціями. Керівник курсу повинен мати індивідуальний підхід до бачення живописних відношень в академічних постановках у кожного студента, тому що викладач має заохочувати та розвивати нестандартність мислення у студентів. Розвиток у процесі навчання здійснюється не тільки змістом навчального матеріалу, але й особистістю викладача та стилем спілкування зі студентами.

Програмні компетентності:

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних переглядів етапів процесу роботи виконаних завдань.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційних переглядів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно		A	A+	98–100	задовільно	64–74	D
	90–100		A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B			незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. За координацію процесу занять та сприятливу атмосферу відповідальність несе викладач. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів дисципліни. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі нових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби або іншої важливої причини, викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з адміністрацією та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Вітається власна думка тлумачення з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. У разі пропуску занять, студент має самостійно опрацювати матеріали тем і підтвердити їх опанування відповідною практичною роботою. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни і його можливого подальшого відрахування. Додаткові заняття з такими студентами не передбачені. Відсутність практичних завдань на поточних переглядах унеможливує отримати студентові оцінку за навчальний семестр.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час написання академічної постановки або написання домашніх живописних завдань виявлено плагіат – тобто суттєве запозичення або копіювання в практичній роботі чужих матеріалів або творів мистецтва, студент зобов'язаний його переробити, тому що в цьому випадку бал за роботу буде суттєво знижений. Оскільки плагіат у будь-якому прояві суперечить з поставленою метою дисципліни. Якщо факт академічної не доброчесності зафіксований на екзаменаційному перегляді також унеможливує студентові отримати бал за роботу, або оцінювання відбудеться частково, отримуючи тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю чи не мають факту виявлення плагіату.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>
<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Тижні	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1 модуль						
1,2,3	<u>Завдання 1.</u>	Практичні	«Не складний етюд натюрморту»	12	Поточний перегляд	
4,5,6,7	<u>Завдання 2.</u>	Практичні	«Не складний натюрморт з предметів побуту» стилізація	16	Поточний перегляд	
2 модуль						

8,9,10	<u>Завдання 1.</u>	Практичні	«Складний натюрморт з предметів побуту».	12	Поточний перегляд	
11,12,13,14,15	<u>Завдання 2.</u>	Практичні	«Складний натюрморт з предметів побуту у холодній гамі»	20	Поточний перегляд	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1 модуль		
1	Поточний контроль	0–15
2	Поточний контроль	0–25
2 модуль		
1	Поточний контроль	0–25
2	Поточний контроль	0–35
Всього балів		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A 90 - 100	16 - 20	37 - 40	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, творчо та якісно виконав усі поставлені завдання, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, додатково брав участь у міжнародних або всеукраїнських конкурсах, виставках, фестивалях (отримав відзнаку).
B 82 - 89	12–15	35 - 37	Студент добре опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вчасно виконав усі поставлені задачі, творчо підійшов до виконання практичних завдань, але при цьому робота має незначні недоліки.
C 75-81	11 - 13	33 - 34	Студент в цілому добре опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вчасно та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки (відсутність творчого підходу тощо).
D 64 - 74	8 - 10	29 - 32	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, несвоєчасна подача виконаної роботи тощо).
E 60-63	6 - 8	26 - 28	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, не впорався з головними

			задачами дисципліни, практична робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, несвоєчасна подача виконаної роботи, значна кількість суттєвих помилок при виконанні завдання, пропуски занять без поважних причин тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента, та творчий підхід під час практичних занять, виставкова діяльність у всеукраїнських, міжнародних виставках, участь у творчих конкурсах Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Анорічева-Єрємка А. І. Академічний живопис: навч. посіб./ А. І. Анорічева-Єрємка. Харків, Колорит, 2009, – 210 с.
2. Вергун, Н. І. Народний художник України Наталя Вергун. Живопис. Малюнок: альбом / Н. І. Вергун. Харк. худож. музей, Харк. орг. Нац. спілки худож. України. Харків. 2008. – 63 с.
3. Жердзіцький В. Є. Живопис. Техніка і технологія: навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.Є. Жердзіцький. Харків. : [б. и.], 2006. – 331 с.
4. Йоганнес Іттен Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах / Іттен Йоганнес. Київ ArtHuss., 2021. – 136 с.
5. Кафедра живопису ХДАДМ: традиції та сучасність/ Painting sub-department of Kharkiv state academy of design and arts: traditions and modern life / упоряд.: М. І. Деркач, В. Ю. Гальченко ; редкол.: В. Л. Ганоцький та ін. ; Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв, Ф-т образотвор. мистецтва. - Харків : ХДАДМ, 2015. – 239 с.
6. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти. Малюнок. Живопис аквареллю. Тематична композиція: навч. посіб./ М. А. Кириченко, І. М. Кириченко. Київ Вища школа., 2002. – 186 с.
7. Лильо-Откович З. Український пейзажний живопис ХІХ - початку ХХ сторіччя: [альбом] / З. Лильо-Откович. - К. : Балтія-Друк, 2007. – 119 с.
8. Сковронський В. М. Технологія живопису та декоративно-прикладного мистецтва : навч. посіб. / В. М. Сковронський. Київ. КНУКіМ, 2007. – 207 с
9. Соколюк Л. Д. Михайло Бойчук та його концепція розвитку українського мистецтва (перша третина ХХ ст.): автореф. дис. на здоб. наук. ступ. д-ра мистецтвознавства. 17.00.05 / Л. Д. Соколюк ; НАН України Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України. - К., 2004. – 36 с.
10. Станичнов О. О. Живописний польський портрет як пластичний образ доби модерну: монографія / О. О. Станичнов. Харків, Вид. О. Савчук, 2017, – 199 с.
11. Харківщина мистецька. Історія, традиції, сучасність, 1938-2008: живопис, графіка, скульптура, прикладне мистецтво, сценографія, дизайн середовища: / упоряд. О. Денисенко та ін. ; голов. ред. В. Ковтун ; Харківська організація

Національної спілки художників України. – Харків, : Харківська кн. фабрика «Глобус», 2008. - 391 с.

12. Чурсіна В. І. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Академічний живопис» для студентів 1- 4 курсів спеціальності 022 «дизайн» (галузь знань 02 «культура і мистецтво»)/ В. І. Чурсіна. Харків, ХДАДМ, 2014, – 22 с